

Rovatbeköszöntő Szülészet – Nőgyógyászat

Dr. Valent Sándor rovatvezető

a Szülészet-nőgyógyászat rovat terveiről

Az IME – Az egészségügyi vezetők szaklapja nőgyógyászati rovatval bővül. Megtiszteltetés számomra, hogy ennek megszervezésével, vezetésével rám gondolt a lapigazgató. Felkérését ezúton is köszönöm.

Országos szinten jelentős kérdés a népesség számának alakulása. Ennek döntő eseményénél, a születésnél van jelen a szülészeti-nőgyógyászati szakma. Nem mellékes, hogy a csökkenő népesség mellett a családot tervezők, a szülni kívánók milyen szakmai bázisra támaszkodhatnak hazánkban. Egy biztonságot sugárzó, kiegyensúlyozottan működő szülészeti háttér elengedhetetlen annak a közérzetnek a kialakításában, ami támogatja, elősegíti a gyermekvállalási hajlandóságot. Miért aktuális ez különösen a mostani időszakban? A társadalom elvárásai az átlagemberek számára egyaránt elérhető, európai színvonalú, jól felszerelt intézményekben működő, szakmailag felkészült, emberséges szakemberekkel megvalósított szülésetekről szólnak.

Emellett léteznek alternatív törekvések: egy kis létszámú csoport igénye például az otthoni szülés lehetőségének a biztonságos kialakítása, mások igénye az orvos nélküli, szülésznő jelenlétében megvalósuló várandós gondozás és szülésvezetés lehetőségének a megteremtése. Mindemellett, hogy szem előtt kell tartani ezeknek a rétegeknek a feltörekvő igényeit, országos szinten a legbiztonságosabb a szülészeti tevékenység egészségügyi intézményekben történő megszervezése, szakorvosok és megfelelő szakszemélyzet támogatásával, de otthonos körülmények között, nyugat-európai színvonalon.

A leendő szülők szemszögéből nézve ez egy költséges történet, aminek nem pontosan definiálhatóak előre a várható anyagi vonzatai. Ma hazánkban a szülések jelentős hányadánál ugyanis a szülők által kiválasztott orvos és/vagy szülésznő tevékenykedik. Ennek a választásnak, a sokszor munkaidőn túli rendelkezésre állásnak természetesen vannak költségei. Hiába próbáljuk homokba dugni a fejünket, a jelenség létezik. Hogyan lehetne ezt a jelenséget kezelhetővé tenni, szabályozni, esetleg adóztatni, vagy megtiltani kellene? Hová vezetnének ezek az intézkedések? Melyik döntéssel érnénk el a kívánt célt, a jól működő, színvonalas szülészeti intézményrendszer megvalósítását?

Miért választanak szüléset/szülésznőt az emberek? Csak az általuk választott személy jó szakember? Akkor miért választanak mások más orvosokat? Ők is "jó"? Van jó és rossz szakember? Van ennek minőségi mutatója? Hogyan lehetne ezt mérni, átláthatóvá tenni? Mennyire független egy szakember attól az intézménytől, amelyikben a tevékenységét folytatja? Befolyásolja-e az intézmény szak-

mai gyakorlata, vezetése az egyes szakemberek tevékenységét? Nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy igen. Az intézmények vezetésének igenis fontos szerepe van a jól szervezett gyakorlat megteremtésében, a korszerű szakmai irányelvek hazai adaptálásában. Ebben is új lehetőségek bontakoznak ki, mert hazánkban az öt egyetemi szülészeti klinika közül kettőnek az élén új igazgató kezdte meg a szakmai munkát. Szeretnénk az ő terveiket is a minél szélesebb szakmai vezetői, döntéshozói körrel megismertetni. Számos olyan, jellemzően kisebb forgalmú, vidéki intézmény létezik, ahol az utóbbi időben a működést ellehetetlenítő mértékű létszámhiány alakult ki. Ennek a jelenségnek a kellő áttekintése is elengedhetetlen feladat.

A szülészeti tevékenységet a szakmai szabályokon túl a jogi környezet változása is egyre erősebben befolyásolja. Nem mehetünk el szó nélkül az egyre szaporodó nagyszegű kártérítési igényt megfogalmazó polgári, esetenként büntető perek hatása mellett. Ez hosszú távon megváltoztatja a szakmai döntéshozatalt, defenzívebbé téve azt, így például jelentősen hozzájárul a császármetszések arányának növekedéséhez is. Nem elhanyagolható azonban a ténylegesen kifizetésre kerülő kártérítési összegek költségvetési hatása sem. Ez részben a nagyszegű egyszeri kifizetésekkel, másrészt a folyamatos kifizetéseket generáló életjáradékokból tevődik össze. Ennek a kezelhető szinten tartása, ugyanakkor a jogállamiság részeként a jogorvoslat lehetőségének a fenntartása egyaránt fontos, de nehezen összeegyeztethető.

Térjünk vissza a tényleges szakmai feladatokhoz. Fontos szempont a várandósok gondozásában, azok a terheségek, amelyekben súlyos rendellenességgel bír a magzat, időben felismerhetőek, kiszűrhetőek legyenek. Ennek a hatékonysága sajnos jelentősen elmarad a 100%-os elméleti maximumtól. Az eredmények javításához egyrészt a korszerű ultrahang diagnosztika megfelelő alkalmazása, másrészt az ultrahanggal nem diagnosztizálható, jórészt genetikai hátterű rendellenességek hatékony szűrése szükséges. Ezek az eljárások, bár elérhetőek hazánkban, de sem elegendő alkalmazási gyakorlatuk nem honosodott meg, sem a finanszírozásuk nem megoldott.

Jellemzően a várandósok anyagi lehetőségétől és a gondozó szakemberek ajánlásától függ, ki milyen vizsgálatokon vesz részt, vagyis nem a tényleges szükséglet szerint történik ezen vizsgálatok igénybevétele. Léteznek olyan gyógyszerek, kifejlesztett molekulák, amelyek a nemzetközi szülészeti gyakorlatban már évek óta jelen vannak, használatuk jellemzően "off label" jellegű. Ezen eljárások legálissá tétele, a szabályozott felhasználás adaptálása is elkerülhetetlen feladatnak tűnik.

A környező országokban több "operáló robot", Da Vinci készülék üzemel. Ezek főként az onkológiai ellátás színvonalát hivatottak javítani. Hazánkban eddig egyetlen ilyen készülék sem működik, mindössze bemutató műtét elvégzésére került sor eddig.

Engedje meg a kedves Olvasó, hogy ezen a ponton megszoktam a szülészeti-nőgyógyászat érdekes témafel-

vetéseinek sorát! Célunk, hogy a következő lapszámokban egymás után bonthassuk ki ezeket a témákat és feldolgozhassuk az időközben változó, alakuló életünk teremtette újabb témákat is. Ebben a reményben, a fiatalokra jellemző lelkesedéssel vállaltam ezt a rovatvezetői feladatot, annak érdekében, hogy a szülészeti szakmai fejlődését és az ország szülészeti ellátásának színvonalát emelhessük.

NÉVJEGY

Dr. Valent Sándor

Iskolai végzettsége:

2013. MSc egészségügyi menedzser – Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ.

2011- igazságügyi szakértő. Szakterület: szülészeti-nőgyógyászat, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, No: 9604.

2007. MSc fokozat, Egészségügyi Szakmenedzser képzés, Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Menedzserképző Központ, Budapest

2004. PhD fokozat, „summa cum laude”. Értekezés címe: A tetrahydrobiopterin szerepe a humán placenta NO-szintézis szabályozásában és kémiai stabilizálása aszkorbáttal Semmelweis Egyetem, Molekuláris Orvostudományok Doktori Iskola.

2003. Felsőfokú Szülészeti és Nőgyógyászati Ultrahang Diagnosztikai Jártasság. A Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Ultrahang Társaság minősítése No: C63.

1996. Szülészeti-Nőgyógyászat szakvizsga.

1986-1992 Debreceni Orvostudományi Egyetem, Általános Orvostudományi Kar Köztársasági Ösztöndíjasként, diploma „summa cum laude”.

Munkahelyek:

1992- Semmelweis Egyetem, II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, 2009- egyetemi docens, 2007-2009 osztályvezető főorvos (Semmelweis Egyetem, Kútvölgyi Klinikai Tömb, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikai Csoport), 2005-2009 egyetemi adjunktus, 1996-2005 egyetemi tanársegéd 1992-1996 klinikai orvos.

1987-1992 Debreceni Orvostudományi Egyetem, Biológia Intézet, demonstrátor

Ösztöndíjak:

1998-2004 Levelező PhD ösztöndíjas Semmelweis Egyetem, Molekuláris Orvostudományok Doktori Iskola.

1998. TEMPUS ösztöndíj University Libre de Bruxelles, Belgium.

2013 augusztusától vezeti az IME – Az egészségügyi vezetők szaklapja nőgyógyászati rovatát.

A szülészeti és nőgyógyászati ultrahang diagnosztika és terápia szakemberei Debrecenben

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája 2013. szeptember 5-7. között, a Kölcsey Konferencia Központban rendezte meg a Magyar Szülészeti-Nőgyógyászati Ultrahang Társaság XII. Kongresszusát. A Debreceni Egyetem patinás épületében tartandó megnyitón a Társaság tiszteletbeli tagjává fogadták Juriy Wladimiroff holland professzort, aki a magzati szív vizsgálatáról tartotta díszelőadását.

A két évente továbbképző jelleggel megrendezett kongresszusnak az idén több mint 600 résztvevője volt, akik 40 referátum és előadás, 9 poszter és 6 élő bemutató keretében, a nemzetközi ajánlások alapján tekinthették át a szülész-nőgyógyász szakma szinte egész területének aktuális eredményeit. Külön szekcióban foglalkoztak az ultrahangvizsgálatok jogi megítélésével, az orvos-beteg kommunikáció jelentőségével.

Szerk.